

IN TOUCH

loes
schepens

In aanraking

Wie de kunst van papier wil leren kennen, moet al zijn zintuigen gebruiken, ook het gehoor. Het vraagt om een gevoelige afstemming op de materialen en op details zoals klank en textuur. ‘Hoor je dat? De Hollander is klaar!’ zegt Loes Schepens terwijl ze opstaat om haar maalmolen, ‘de Hollander’, uit te schakelen. Het geluid van de machine verandert subtiel wanneer de papierpulp de perfecte consistentie heeft bereikt. Deze kleine nuances, het ritme van luisteren, voelen en intuïtie, vormen de essentie van het ambacht. Dit is een van de vele fijne kneepjes van het vak die opvallen in haar werkproces.

EEN RITUEEL VAN TOEWIJDING

Het geluid van water, vezels die draaien en breken, en het zachte licht dat door de ramen valt, vormen een stille, bijna magische choreografie. De vezels zijn fijngemalen, het water heeft zijn werk gedaan, en nu is het tijd om te scheppen; één voor één, eindeloos herhalend. Dit proces voelt bijna meditatief, alsof je door de tijd reist.

Terwijl Loes het papier scheppen demonstreert, voel je hoe dit ambacht diepgeworteld is in de natuur, in de cycli van leven en verval. Planten leveren het materiaal dat nodig is om papier te maken. Het proces vergt veel onderzoek, tijd en kent vele stappen. Daarnaast vereist het ook fysieke kracht. Maar waarom zou iemand zo veel moeite steken in een arbeidsintensieve en ouderwetse manier van werken? De stilte en toewijding waarmee Loes werkt, beantwoordt die vraag zonder woorden. Dit is vrijheid. Dit is het vinden van een verbinding met het materiaal en jezelf verliezen in de ritmes van het werk.

ZINTUIGLIJKE ERVARINGEN

Het maken van papier is een zintuiglijke ervaring. Door met je handen in de natte pulp

te werken, ervaar je niet alleen de textuur en consistentie van het materiaal, maar ook een diepere sensatie die direct in verbinding staat met onze zintuigen en ons brein. Net als het ritselen van zaden in hun zaaddozen brengt deze handeling een onverwacht geluk. Dit lichamelijke aspect van haar werk weerspiegelt de invloed van kunstenaars die de menselijke ervaring centraal stelden, zoals de choreografe Pina Bausch, wiens werk de tegenstellingen van schoonheid en pijn onderzoekt. Ook de videokunstenaar Bill Viola, die symbolische en meditatieve beelden creëert die aanvoelen als een bijna fysieke ervaring, heeft Loes beïnvloed. Daarnaast herinnert de muziek van Arvo Pärt, met zijn repetitieve en etherische klanken, haar aan de kracht van eenvoud en toewijding in het creatieve proces en het vermogen om in contemplatie te komen.

EEN LEVEN MET PAPIER

Loes Schepens, geboren in 1964, groeide op in de buurt van de Kempense bossen, waar ze als kind vaak door de natuur wandelde. Die vroege ervaringen in het bos hebben een blijvende invloed op haar gehad. Loes gelooft dat de natuur een onmiskenbare in-

vloed heeft op ons lichaam en geest. De nabijheid van natuur biedt ons een gevoel van veiligheid, geluk en rust. Tegelijkertijd weerspiegelt de natuur ook vergankelijkheid en verandering. Deze overtuiging vertaalt zich in haar werk, waar de natuurlijke wereld altijd een belangrijke rol speelt.

Na haar middelbare schoolopleiding aan het Rythovius college en een parttime cursus Grafische technieken, begon Loes in 1982 haar opleiding Grafisch ontwerpen aan de kunstacademie St.-Joost in Breda. Ze studeerde af in 1987 en startte daarna haar carrière als grafisch ontwerper bij ontwerp-bureau 2D3D. Haar jaren als grafisch ontwerper waren succesvol; na vijf jaar richtte ze samen met Jan Heijnen en Vivienne van Leeuwen een eigen ontwerpstudio, Kader, op, die later de naam Eindeloos kreeg. Ze ontvingen talloze prijzen en erkenningen voor hun werk. Vooral door het ontwerpen van boeken ontstond bij Loes de interesse in papier.

Vanaf 1995 begon Loes te experimenteren met het zelf maken van papier, wat uiteindelijk haar nieuwe richting werd. Sindsdien heeft ze zich altijd verder ontwikkeld in het vervaardi-

gen van papier en volgde ze verschillende cursussen bij onder andere de Belgische kunstenaar Jean Decoster, evenals bij papiermeesters in Shikoku, Japan, waar ze de kunst van het Oosterse papier maken leerde. Kunstenaars zoals Peter Gentenaar en Pat Torley waren belangrijke mentoren voor haar en zijn sleutelfiguren in de ontwikkeling van haar artistieke visie. Sinds 2017 werkt ze volledig als beeldend kunstenaar.

VERLENGSTUK VAN DE NATUUR

Het werk van Loes Schepens is een stille dialoog met de natuur, die ze wil leren begrijpen. Het begint vaak met vlas, een plant die ze sinds vijf jaar samen met 'the Linen Stewards' teelt. Vlas groeit gestaag gedurende 100 dagen, totdat het geoogst kan worden. Het heeft, net als papier scheppen, tijd nodig. De vezels van het vlas dragen herinneringen mee van hun tijd in de aarde. Het papier dat Loes maakt, ademt en vertelt verhalen, niet alleen door de kleuren of vormen, maar ook door de textuur en de geschiedenis die in de vezels besloten ligt.

De intuïtieve kunstwerken van Loes bevatten niet meteen herkenbare vormen; ze zijn

amorf, abstract en ogenschijnlijk eenvoudig. Ze verwijzen naar het landschap, bomen, planten en hun structuren. Deze objecten, gemaakt van heermoes, brandnetel, teunisbloem of andere inheemse planten, dragen de zintuiglijke ervaringen van de natuur over. De kleurstoffen die Loes gebruikt, komen vaak ook uit natuurlijke pigmenten. Zo kan het geel komen van kamille of wouw, het rood van meekrap en het diepbruine van walnoot. Op deze manier wil Loes met haar papieren kunstwerken de afstand verkleinen die we in de moderne wereld vaak ervaren tussen onszelf en de natuur. En soms wil ze een persoonlijk verhaal vertellen over haar ervaringen in het leven. Ze maakt ons bewust van de sensaties die we zelf ervaren tijdens een wandeling langs de zee of door het bos, maar het is aan de kijker om haar werk op een persoonlijke manier te interpreteren.

EEN TIJDLOOS AMBACHT

Als kunstenaar zoekt Loes altijd naar een balans tussen controle en loslaten. 'Papier heeft een geheugen,' zegt ze glimlachend. Dit maakt elk vel uniek, een samensmelting van tijd, gevoel en zintuiglijke waarneming. Haar werk nodigt ons uit om stil te staan, te luiste-

ren naar de wijze verhalen van de natuur en onze rol in het grotere geheel te heroverwegen. In een tijd van versnelling en consumptie kiest Loes voor traagheid, aandacht en zorg. Papier maken is namelijk een eeuwenoud ambacht dat nauwelijks is veranderd. Loes heeft dit proces volledig omarmd en verder uitgebreid met de techniek van pulpgieten om ook driedimensionaal te kunnen werken. Voor haar is het niet alleen een manier om kunst te maken, maar ook om de huidige wereld uit te dagen. In een tijdperk van snelheid en technologie biedt haar ambacht een tegenwicht: een langzame, handgemaakte methode die vraagt om aandacht en reflectie.

Ze noemt het werken met je handen een 'moment van bezinning.' In een wereld waar natuurlijke hulpbronnen uitgeput raken en massaproductie de norm is, staat Loes stil bij de oorsprong van de materialen waarmee ze werkt. Het vlas dat ze gebruikt, groeit op een veld waar het klimaat een steeds grotere rol speelt. De vezels worden geoogst met respect voor de natuurlijke kringloop. Haar werk is milieubewust en maatschappelijk betrokken.

VAN LOKALE TOT INTERNATIONALE BETROKKENHEID
Naast haar werk als kunstenaar heeft Loes een indrukwekkende carrière opgebouwd in de wereld van (grafisch) ontwerp. Ze is Shared steward van The Linen Project (2020) en lid van de International Association of Handpapermakers and Paper Artists (IAPMA) sinds 1997. Ze was ook lid van de Association of Dutch Designers (BNO) van 1993 tot 2016 en diende van 1994 tot 2014 in het bestuur van de Holland Papier Biënnale. Sinds 2017 is ze ook actief betrokken bij de Crafts Council Nederland. Ze begon in 2017

“Haar werk nodigt ons uit om stil te staan, te luisteren naar de wijze verhalen van de natuur en onze rol in het grotere geheel te heroverwegen. In een tijd van versnelling en consumptie kiest Loes voor traagheid, aandacht en zorg.”

ook haar eigen galerie Paper Art & Design waar ze haar werk en soms dat van andere kunstenaars toont.

Loes heeft internationaal veel gereisd om haar vak te perfectioneren en haar kennis te delen. Ze nam deel aan congressen en workshops in landen zoals Japan, Zuid-Korea, Myanmar en diverse plaatsen in Europa. Haar onderwijsactiviteiten omvatten gastlessen en workshops over papiertechnieken en -geschiedenis, ook aan diverse kunstacademies in Nederland.

ACTIVISME EN KUNST
Door te werken met vlas en andere natuurlijke (rest)materialen benadrukt Loes de kwetsbaarheid van de aarde. Haar ambachtelijke aanpak is een bewuste keuze om weerstand te bieden aan de steeds snellere wereld van massaproductie. Elk kunstwerk dat ze maakt, herinnert ons aan de waarde van tijd en aandacht.

Het werk van Loesroept de vraag op wat onze relatie met de natuur is. Hoe kunnen we de natuur met respect behandelen? Loes nodigt ons uit om deze vraag te onderzoeken, met hart, hoofd en vooral ook handen. Dit doet ze ook via workshops: 'Als we samen met de deelnemers staan te scheppen, valt het vaak opeens stil. Alles valt even weg en mensen gaan helemaal op in wat ze met hun handen doen.' Via workshops verbindt ze handenarbeid en natuur en houdt ze de eeuwenoude kunst van het papier maken levend. Ze inspireert anderen om met nieuwe ogen naar de wereld te kijken.

HET ATELIER, EEN WERELD VAN AANDACHT
Het atelier van Loes is een wereld van licht, stilte en aandacht. Buiten heerst de drukte van de stad, maar binnen is het kalm en bijna meditatief. De geur van vezels en het zachte geluid van papier scheppen creëren een serene sfeer. Proefstukken van papier in verschillende stadia liggen verspreid op de tafels. Er liggen planten te drogen naast bekers gevuld met zorgvuldig gemengde pulp. Aan de muur hangen sculpturale werken en experimenten, wat duidelijk maakt waarom haar werk zo'n krachtige boodschap draagt. Het nodigt uit om stil te staan en aandacht te schenken aan de oorsprong van dit materiaal.

EXPERIMENT EN VERBINDING
Loes Schepens is een kunstenaar die de verbinding tussen mens, natuur en kunst op een unieke manier verkent en je die laat beleven. Haar ambachtelijke vaardigheden, gecombineerd met haar diepgaande eerbied voor natuurlijke materialen, stellen haar in staat om niet alleen prachtige kunstwerken te creëren, maar ook betekenisvolle ervaringen te delen met haar publiek. In een wereld die steeds sneller beweegt, biedt Loes ons kostbare momenten van bezinning.

Haar werk nodigt ons uit om stil te staan, te reflecteren en opnieuw verbinding te maken met de natuur. Door middel van haar creaties viert ze de kwetsbaarheid en de schoonheid van de natuurlijke wereld en herinnert ze ons aan de noodzaak om deze verbinding te koesteren.

TRUNK 05
Detail asparagus peel and
mulberry fibre (kozo)

PACKED CLOUD
Hemp and flax paper
41,5 x 36,5 cm

FROM THE ARCHIVE (1991-'93)
 Different plantpaper (reed, leaves, horsetail) from
 Norway and Belgium 1991-'93, framed in 2024
 Each 32 x 25 cm
 Photo's Charlotte Visser

FROM THE ARCHIVE (1991-'93)
Black pigmented horsetail from
Norway and Belgium 1991-'93, framed in 2024
Each 32 x 25 cm
Photo's Charlotte Visser

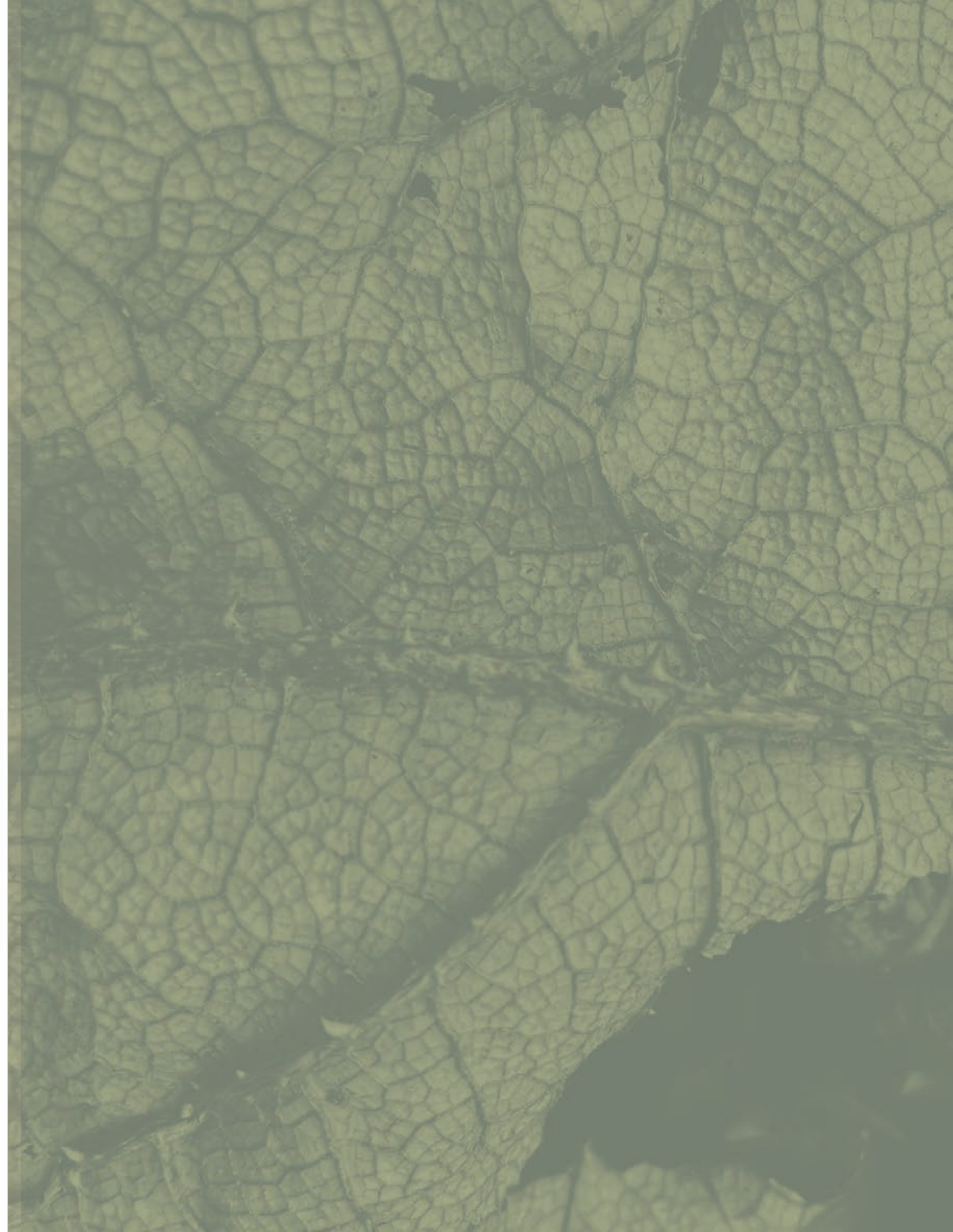

WOOD OF WONDERS (2010)
Experiments with different paper material:
secondhand book pages, flax, cotton and hemp
Each approximately 40 x 15 cm
Photo's Henk Treur

CRAWLING THOUGHTS (2021) (COMMISSIONED)
Pigmented flax paper
Each 120 x 50 x 20 cm

“Contempt for our nature is an
aberration of unreason.”

‘De minachting voor onze natuur is een
dwaling van onverstand.’

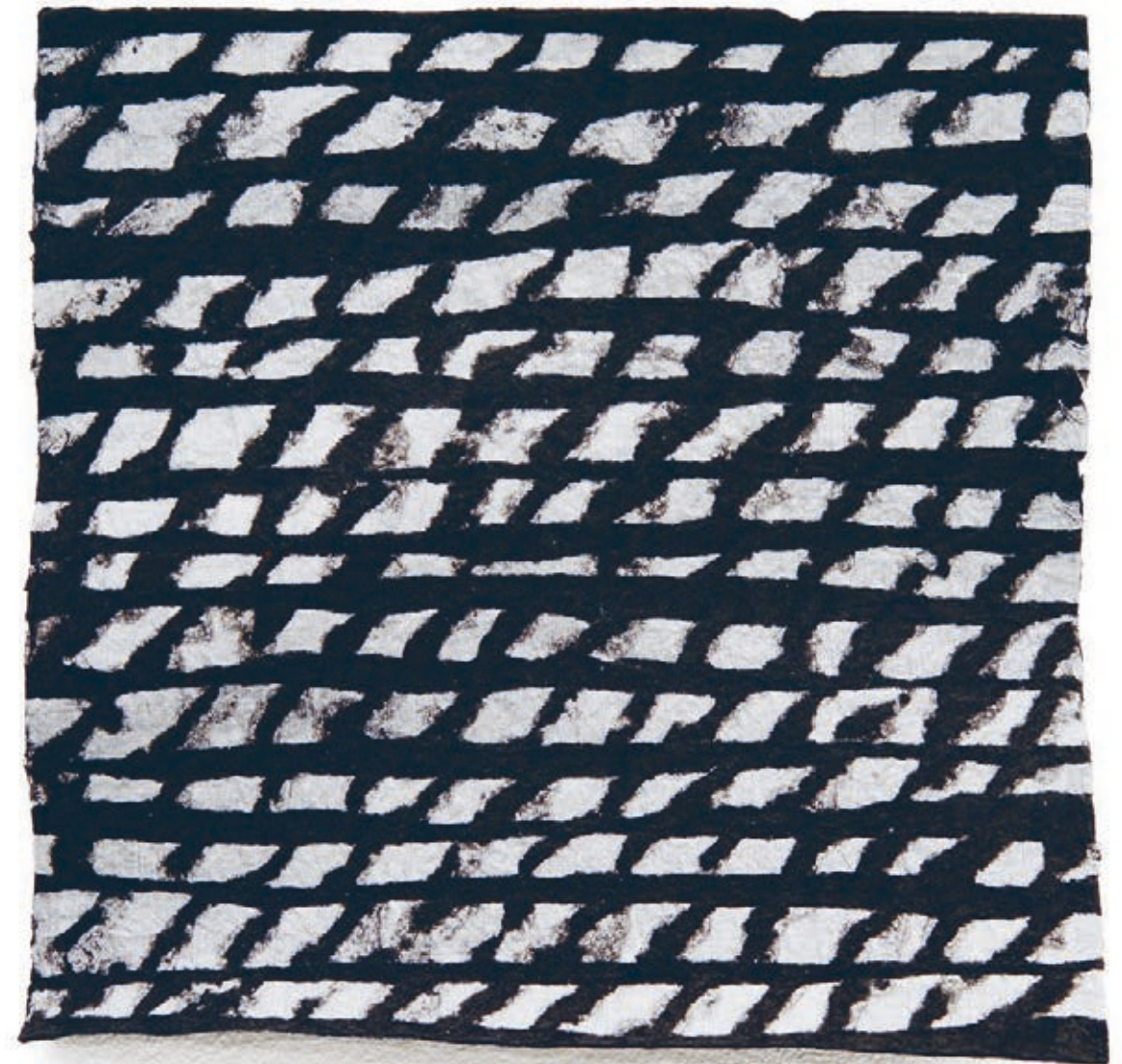
Vauvenargues
French philosopher (1715 - 1747)

TRAILS 05
Pigmented flax paper, black paper with silver fibres
33 x 31 x 5 cm
Photo Jhoeko

TRAILS 01
Pigmented cotton paper and washi paper
30 x 48 cm
Photo Jhoeko

TRAILS 04
Pigmented cotton paper and washi paper
34 x 34 cm
Photo Jhoeko

IRIS SERIE 02 (2023)
Iris picked from the garden Castle Groeneveld
Baarn, Japanese mulberry paper
69 x 54 cm
Photo's Charlotte Visser

STRONG TOGETHER (2020),
PART OF THE FORGOTTEN SEEDS PROJECT
Knotweed and cotton treads
42 x 43 x 3 cm
Photo Charlotte Visser

SLOW TIME (2021)
Hemp, kozo and organic flax (grown in Hemmen, Netherlands)
Co-worked by the Linen stewards 2020 from the Linen Project
Sown, weeded, harvested, reaped, cracked, swung, heckled,
beaten and formed by hand
90 x 90 x 13 cm
Photo Jhoeko

SNOWFIELD 03 AND 04 (2018) (COMMISSIONED)

Flax and cotton paper
Bulgarian wool and linen treads
Each 120 x 60 x 20 cm
Photo Charlotte Visser

MIERIKSWORTEL 01, 02, 03 (2023)
 Photoprint on flax/birch paper
 (collaboration De Middelste Molen)
 Horse radish leaf picked from the garden Castle
 Groeneveld Baarn
 70 x 50 cm
 Photo's (also the leaves) Charlotte Visser